

İşsizlik oranı Eylül ayında yüzde 12,7'ye geriledi.

Eylül ayında (Ağustos, Eylül ve Ekim aylarını kapsayan rapor) bir önceki aya göre 0,4 puan azalan işsizlik oranı yüzde 12,7 seviyesiyle sınırlı geriledi. İstihdam edilenlerin sayısı Eylül ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre 733 bin kişi azalarak 27 milyon 707 bin kişi, istihdam oranı ise 2,0 puanlık azalış ile yüzde 44,1 oldu.

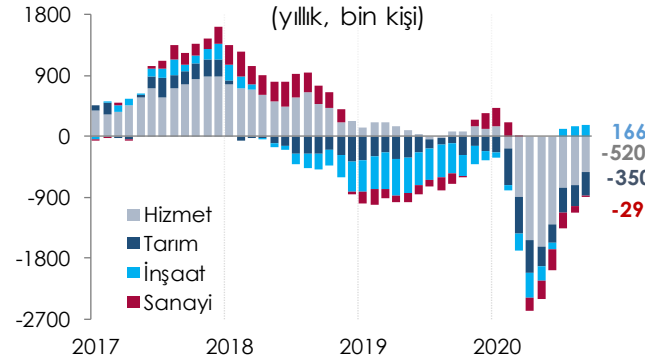
Eylül Ayları

	2009	...	2018	2019	2020
İşsizlik (%)	12,6		11,1	14,0	12,7
MEA İşsizlik (%)	13,2		11,1	13,9	12,7
Tarım Dışı İşsizlik (%)	15,8		13,2	16,7	14,9
Genç Nüfusta İşsizlik (%)	21,4		20,8	27,4	24,3
İşgücüne Katılım (%)	47,2		54,3	53,9	50,5
İşsizlik Sayısı (bin kişi)	3.087		3.670	4.650	4.016

mea: mevsim etkisinden arındırılmış

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilerde de Eylül ayı işsizlik oranı 0,4 puanlık düşüşle yüzde 12,7 seviyesine geriledi. Genç nüfustaki işsizlik oranı da 1,8 puanlık azalışla yüzde 24,3 oldu. Eylül ayında yıllık bazda istihdam edilenlerin sayısı 733 bin kişi azalırken işgücününün 1 milyon 282 bin kişi azalması işsiz sayısının yıllık bazdaki azalışında etkili oldu. İşgücüne katılma oranı ise yüzde 50,5 seviyesinde gerçekleşti.

Sektörlere Göre İstihdamdaki Değişim



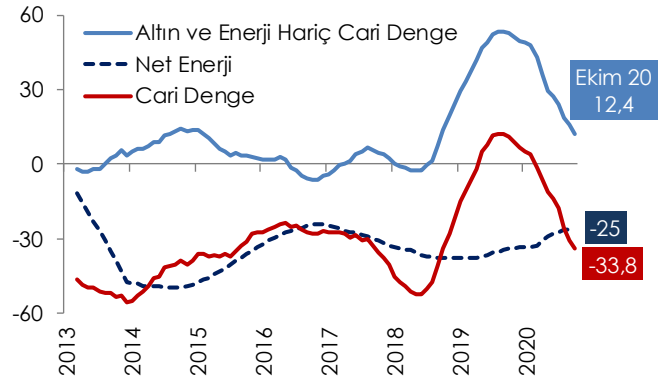
Sektörel bazda istihdam verilerine göre, yıllık bazda en fazla istihdam azalışı 520 bin kişi düşüşle hizmet sektörü istihdamında yaşanırken inşaat sektörü istihdamı Ağustos ayının ardından Eylül ayında da artış yaşayarak 166 bin kişi yükseldi. Mevsimsellikten arındırılmış verilerde, tarımdışı istihdam Eylül ayında yıllık bazda 383 bin kişi düşüş kaydetse de aylık bazda dört aydır üst üste artarak son yedi ayın en yüksek seviyesi olan 22,6 milyon kişiye ulaştı.

İstihdam edilenlerin yüzde 18,5'i tarım, yüzde 19,9'u sanayi, yüzde 6,3'ü inşaat ve yüzde 55,3'ü hizmet sektöründe yer aldı.

Cari İşlemler Açığı Ekim ayında 273 milyon dolar

Ekim ayında cari işlemler açığı 100 milyon dolar olan beklentilerin hafif üzerinde 273 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Eylül ayına göre cari açığın yaklaşık 2,3 milyar dolar azalmasında hizmetler dengesindeki 41 milyon dolarlık ve dış ticaret dengesindeki 2,47 milyar dolarlık iyileşme etkili oldu. İlk 10 ayda cari işlemler dengesi 31,06 milyar dolar açık verirken geçen yılın aynı döneminde 9,65 milyar dolar fazla vermişti. Aralık ayından bu yana aylık bazda açık veren cari işlemler dengesi Ekim'de yıllıklandırılmış olarak 33,8 milyar dolar ile son üç yılın en yüksek düzeyinde açık vermiş oldu.

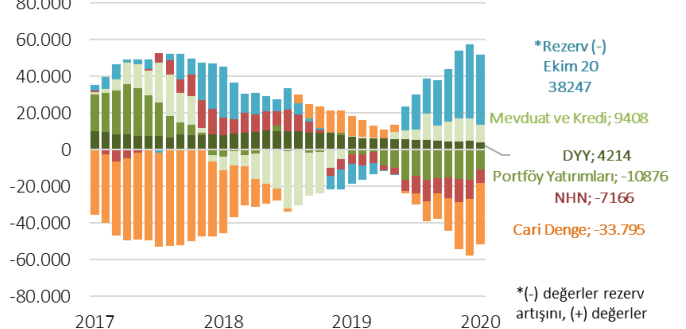
Cari İşlemler Dengesi (yıllık, milyar dolar)



Yıllık bazda enerji ithalatındaki düşüş ile net enerji ithalatı 8,7 milyar dolar azalarak 25,5 milyara geriledi. Aynı dönemde altın ithalatı 14,2 milyar dolar artarken net altın ithalatı 20,8 milyara çıktı. Böylece yıllık bazda altın ve enerji hariç cari denge 12,4 milyar dolar oldu.

Yıllıklandırılmış verilerde, 4,2 milyar dolar net doğrudan yabancı yatırım girişine rağmen portföy yatırımlarından 10,9 milyar dolarlık net çıkış yaşanması ve diğer yatırımlar kaleminde 9,4 milyar dolar döviz girişi olması neticesinde finans hesabından nette 2,7 milyar dolar döviz girişi yaşandı. Net hata noksan kaleminden de 7,2 milyar dolar döviz çıkışı olması neticesinden Rezervler 38,2 milyar dolar geriledi.

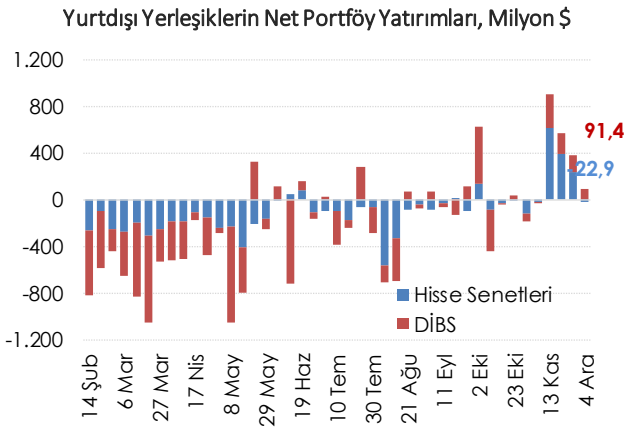
Ödemeler Dengesi (kümülatif, milyon ABD Doları)



Haftalık Para, Banka ve Menkul Kıymet İstatistikleri

4 Aralık ile biten haftada yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında net 22,9 milyon dolar satış, DİBS piyasasında ise 91,4 milyon dolar net alış gerçekleştirdi. Yurt dışı yerleşiklerin portföyünde 6,2 milyar dolar DİBS ve 94,9 milyar dolar hisse senedi bulunmakta.

Döviz Tevdiat Hesapları (DTH) bir önceki haftaya göre 2,98 milyar dolar artış göstererek 258,9 milyar dolara yükselirken toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 55,9 oldu. DTH, yurt içi gerçek kişilerde 2,24 milyar dolar, yurt içi tüzel kişilerde 995 milyon dolar arttı.



TCMB'nin brüt döviz rezervi haftalık bazda 2,5 milyar dolar artışla 46,4 milyar dolara olurken, altın dahil toplam brüt rezervler 2,45 milyar dolarlık artışla 86,7 milyar dolar oldu. Toplam brüt rezervler yıl sonunda 106,3 milyar dolar seviyesindeydi. Net rezervler ise 4 Aralık haftasında 1,8 milyar dolar artışla 15,6 milyar dolara yükseldi.

Veri Takvimi

14 Aralık 2020 Sanayi Üretim Endeksi

Pazaritesi

15 Aralık 2020 FOMC, FED PPK

Salı Bütçe Gerçekleşmeleri

18 Aralık 2020 Beklenti Anketi

Cuma

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2015	2016	2017	2018	2019	Son 3 Veri		
BÜYÜME						20.Ç1	20.Ç2	20.Ç3
GSYH (milyar USD)	862	863	853	797	761	176	154	197
GSYH (milyar TL)	2.351	2.627	3.134	3.758	4.320	1.074	1.042	1.419
Kiş Başına Gelir (USD)	11.085	10.964	10.696	9.792	9.213			
Büyüme Oranı (%)	6,1	3,3	7,5	3,0	0,9	4,5	-9,9	6,7
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	0,6	-1,1	0,2	3,6	2,4	-4,0	-7,7	-9,1
ENFLASYON (yıllık, %)						Eyl.20	Eki.20	Kas.20
TÜFE	8,8	8,5	11,9	20,3	11,8	11,75	11,89	14,03
Yurt İçi ÜFE	5,7	9,9	15,5	33,6	7,4	14,33	18,20	23,11
İŞGÜCÜ PİYASASI						Tem.20	Ağu.20	Eyl.20
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,3	10,9	10,9	11,0	13,7	13,4	13,2	12,7
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,3	52,0	52,8	53,2	51,8	50,3	50,6	50,5
DÖVİZ KURLARI						Eyl.20	Eki.20	Kas.20
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	99,05	93,53	86,31	76,40	76,23	62,36	60,54	60,55
USD/TL	2,91	3,54	3,81	5,27	5,95	7,82	8,14	7,81
EUR/TL	3,18	3,70	4,55	6,03	6,66	9,14	9,61	9,32
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,05	3,62	4,18	5,65	6,30	8,48	8,88	8,56
DIŞ TİCARET (GTS, 12 aylık, milyar USD)						Ağu.20	Eyl.20	Eki.20
Dış Ticaret Dengesi	-62,6	-52,9	-74,2	-54,0	-29,5	-43,1	-46,3	-46,9
İhracat	151,0	149,2	164,5	177,2	180,8	165,6	166,3	167,2
İthalat	213,6	202,2	238,7	231,2	210,3	208,8	212,6	214,2
Karşılama Oranı (%)	70,7	73,8	68,9	76,6	86,0	79,3	78,2	78,1
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)						Ağu.20	Eyl.20	Eki.20
Cari İşlemler Dengesi	-27,3	-26,8	-40,6	-21,6	6,9	-25,6	-30,8	-33,8
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,4	-3,4	-5,1	-2,7	0,9	-3,2	-3,9	-4,2
Finans Hesabı	9,4	22,5	38,6	0,5	5,2	1,3	0,5	2,7
Doğrudan Yatırımlar (net)	14,2	10,8	8,4	9,4	6,1	4,3	4,7	4,2
Portföy Yatırımları (net)	-15,3	6,4	24,1	-3,1	-1,3	-15,9	-16,5	-10,9
Diğer Yatırımlar (net)	10,6	5,3	6,2	-5,7	0,3	12,9	12,3	9,4
Rezerv Varlıklar (net)	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	6,3	-36,9	-40,6	-38,2
Net Hata ve Noksan	6,1	5,1	-6,3	10,7	-5,8	-12,5	-10,2	-7,2
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)						Tem.20	Ağu.20	Eyl.20
Harcamalar	506,3	584,1	677,7	830,8	999,5	681,1	761,4	870,0
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	99,9	79,7	91,6	107,8
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,0	756,8	899,5	601,4	669,8	762,2
Gelirler	482,8	554,1	630,3	758,0	875,8	541,9	650,5	729,4
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,0	621,5	673,3	412,0	510,4	578,7
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,4	-72,8	-123,7	-139,1	-110,9	-140,6
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	9,3	1,1	-23,8	-59,4	-19,3	-32,8
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,0	-1,1	-1,5	-2,0	-2,9	-4,5	-3,9	-4,2
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)						Haz.20	Tem.20	Ağu.20
Merkezi Yönetim								
İç Borç Stoku	440,1	468,6	535,4	586,1	755,1	983,9	1046,7	1098,5
Dış Borç Stoku	238,1	291,3	341,0	481,0	573,8	657,4	674,4	711,9
Toplam Borç Stoku	678,2	760,0	876,5	1067,1	1328,8	1641,3	1721,1	1810,4
Genel Yönetim						19.Ç4	20.Ç1	20.Ç2
AB Tanımlı Borç Stoku	643,3	735,4	878,3	1134,0	1404,2	1404,6	1554,9	1767,6
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH(%)	27,5	28,2	28,2	30,4	32,8	32,5	34,8	39,4
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)						Ağu.20	Eyl.20	Eki.20
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.097,3	2.393,1	2.654,4	3.480,1	3.553,5	3.659,5
İhracat Kredileri	115,4	140,7	174,2	245,7	274,7	358,9	363,4	382,5
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	80,3	129,5	142,9	176,0	180,6	192,5
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	46,1	52,7	52,0	49,0	49,7	50,3
SYR (%)	15,6	15,6	16,8	17,3	18,4	19,28	19,42	19,42
TGA (%)	3,1	3,2	3,0	3,9	5,4	4,14	4,06	3,97